

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.65 din 27.03.2020 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D 297 din 27.03.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare acordarea unor facilități pentru unii beneficiari ai creditelor acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare, pe fondul posibilelor dificultăți pe care aceștia le-ar putea întâmpina în rambursarea ratelor, dificultăți generate de efectele pandemiei COVID-19.

Astfel, soluțiile legislative preconizate au în vedere suspendarea obligațiilor de plată aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă cuprinsă între o lună până la nouă luni, care să nu depășească însă data de 31 decembrie 2020.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că Banca Națională a României, în ședința Comitetului de Supraveghere din data de 24 martie 2020, a decis o serie de măsuri destinate sprijinirii debitorilor din contractele de credit, aflați în dificultate pentru achitarea ratelor scadente, în contextul pandemiei cu

COVID-19, urmând ca, punctual, acestea să facă obiectul unor comunicări transmise de reprezentanții băncii centrale în atenția instituțiilor de credit și a instituțiilor financiare nebancare.

4. Întrucât prin dispozițiile introduse prin **art.5 alin.(6)** din proiect se are în vedere majorarea cheltuielilor bugetare aprobate la nivelul exercițiului bugetar curent, prin plata garanțiilor acordate de F.N.G.C.I.M.M. în numele și contul statului pentru creditele ipotecare contractate de debitori persoane fizice, considerăm că Secțiunea a 4-a din Nota de fundamentare trebuie completată. Astfel, apreciem că este necesară precizarea impactului financiar asupra bugetului general consolidat (pe termen scurt și lung), precum și atașarea fișei financiare prevăzute de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea responsabilității fiscal-bugetare, republicată, cu modificările ulterioare.

5. Semnalăm că, în varianta transmisă spre avizare, proiectul nu este însoțit de avizul băncii centrale (conform dispozițiilor art.3 alin.(2) din Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările ulterioare) și nici de avizul Consiliului Economic și Social (potrivit prevederilor art.31 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art.2 alin.(1) din Legea nr.248/2013, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6. Pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, la **preambul** se rețin următoarele:

a) La **primul paragraf**, pentru rigoare redacțională, formularea „*Decretul nr.165/16.03.2020* privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, *prin care Președintele României* a instituit...” se va înlocui cu formularea „**Decretul Președintelui României nr.195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României**, prin care s-a instituit...”.

De asemenea, propunem ca data de ”11.03.2020” să fie redată sub forma ”11 martie 2020”; observația este valabilă pentru tot cuprinsul proiectului.

b) Pentru aceleași considerente de redactare, textele aflate după primul paragraf vor debuta cu litere mici. Reiterăm această observație și pentru enumerările de la **art.1 lit.a) și b) și art.6**.

c) La **paragraful al cincilea**, deoarece normele de tehnică legislativă nu recomandă folosirea parantezelor, este necesar a se

renunța la prezentarea unor explicații prin utilizarea acestora, observația fiind valabilă și pentru **paragraful al șaptelea**.

7. Referitor la **art.1**, se rețin următoarele:

a) La **partea introductivă**, având în vedere că printre enumerările propuse sunt redată și expresii, cuvântul „*termenii*” se va înlocui cu sintagma „**termenii și expresiile**”.

b) La **lit.a)**, pentru respectarea limbajului normativ, prepoziția „*de*” din exprimarea „*definite de*” se va înlocui cu termenul „**potrivit**”, observație valabilă pentru toate situațiile asemănătoare.

c) la **lit.b)**, având în vedere că Legea nr.93/2009 nu este la prima menționare în cuprinsul proiectului, titlul acesteia se va elimina, menținându-se numai evenimentele legislative. Reiterăm această observație și pentru **art.5 alin. (9)**, în ceea ce privește norma de trimitere la Legea nr.207/2015.

De asemenea, recomandăm luarea în considerare a posibilității completării categoriilor de clienți cărora ar urma să li se aplice măsurile dispuse prin prezenta ordonanță de urgență, în sensul includerii profesiilor liberale.

d) La **lit.f)**, pentru o completă informare, formularea „Ordonanța de urgență nr.52/2016” se va reda sub forma „Ordonanța de urgență a **Guvernului nr.52/2016**”, iar după titlul respectivei ordonanțe se va insera expresia „**cu modificările ulterioare**”.

8. La **art.2 alin.(1)**, pentru respectarea exigențelor normative, propunem ca norma să debuteze, astfel:

„(1) Prin derogare de la **prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.288/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.52/2016, cu modificările ulterioare, obligația de plată ...**”.

La **alin.(2)**, recomandăm reanalizarea și reformularea normei propuse, întrucât depășirea perioadei maxime de creditare cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată poate conduce, în anumite cazuri, la depășirea duratei maxime pentru care produsul de creditare poate fi oferit, fapt care ar putea atrage după sine necesitatea modificării corespunzătoare, la nivelul instituțiilor de credit și al instituțiilor financiare nebancare, a anumitor produse de creditare.

La **alin.(6)**, pentru asigurarea previzibilității și clarității textului, propunem reformularea acestuia, după cum urmează:

„(2) Măsura prevăzută la alin.(1) se acordă **exclusiv** debitorilor ale căror venituri au fost afectate direct sau indirect de situația gravă generată de pandemia COVID-19, **conform normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență**”.

Pe cale de consecință, pentru aceleași considerente, la **art.3 alin.(4)** se va scrie “norme de aplicare” în locul formulării “norme de implementare”.

În ceea ce privește determinarea, prin normele de aplicare, a criteriilor și/sau a condițiilor privind modalitatea de stabilire a afectării directe sau indirecte a veniturilor clienților, generate de pandemia de COVID-19, precizăm că **doar ulterior datei intrării în vigoare a acestor norme ar putea să curgă termenul de suspendare a obligațiilor de plată, în baza solicitării clienților aflați în dificultate, iar nu de la data comunicării solicitării (care poate interveni și între data intrării în vigoare a ordonanței de urgență și data intrării în vigoare a normelor de aplicare a acesteia)**. Pentru aceste considerente, apreciem că este necesară reformularea **art.3 alin.(5)**, o posibilă redactare fiind:

„(5) Prelungirea duratei contractuale (n.n.: *iar nu numai pentru ipoteza prevăzută la art.2*) produce efecte juridice astfel:

a) de la data comunicării solicitării de suspendare adresate creditorilor, în cazul solicitărilor comunicate după data intrării în vigoare a normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență;

b) de la data intrării în vigoare a normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru solicitările de suspendare comunicate creditorilor anterior datei intrării în vigoare a normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență”.

9. La **art.3 alin.(1)**, precizăm că modalitatea transiterii către creditorii a solicitării de suspendare a obligațiilor de plată în format letric este de natură a genera o dovadă clară a comunicării cererii clientului, consecutiv a opozabilității acesteia față de creditor **doar în cazul transiterii prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire**, iar nu și în cazul scrisorilor simple (unde subzistă numai dovada transiterii, iar nu și cea a comunicării scrisorii). Pe cale de consecință, apreciem necesară reformularea normei.

La **alin.(3)**, din considerente de redactare, expresia „*pe perioada cuprinse între 1 și 9 luni, dar nu mai mult de 31.12.2020*” se va reda sub forma „**pentru o perioadă cuprinsă între o lună și nouă luni, care să nu depășească data de 31 decembrie 2020**”.

La **alin.(4)**, sugerăm reanalizarea normei, în sensul menținerii sau nu a acesteia, întrucât, din coroborarea alin.(4) cu alin.(5) din cadrul aceluiași articol, reiese că aprobarea, la nivelul creditorului, a solicitării clientului (de suspendare a obligațiilor de plată) nu poate avea efect de ratificare sau validare a unor măsuri preexistente decurgând dintr-un act normativ (aceasta cu atât mai mult cu cât suspendarea obligațiilor de plată va produce efecte juridice anterior punerii acestor măsuri în discuția organelor de conducere de la nivelul fiecărui creditor în parte).

Cu alte cuvinte, măsurile care ar urma să fie dispuse în conformitate cu dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență reprezintă o excepție de la principiul libertății de voință în materie contractuală, în sensul recunoașterii unor drepturi și obligații decurgând din lege (*ope legis*), dincolo de clauzele stipulate prin contractele aflate în derulare (art.1272 alin.(1) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare), nefiind necesară, în opinia noastră, o aprobare *post factum* a creditorului pe un asemenea pachet de măsuri, corespunzător fiecărui client solicitant.

10. La art.5 alin.(2), având în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.64/2007 a suferit și intervenții legislative de natura completării, expresia „*cu modificările ulterioare*” se va înlocui cu sintagma „**cu modificările și completările ulterioare**”.

Totodată, semnalăm redactarea neunitară a abrevierii „*FNGCIMM*”, acesta fiind redactată și sub forma „*F.N.G.C.I.M.M.*”. Prin urmare, recomandăm utilizarea unei singure forme. Observația este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul proiectului.

De asemenea, în cadrul **tezei finale a alin.(2)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem luarea în considerare a completării normei, în sensul prevederii termenului legal în care urmează să fie emis ordinul Ministrului Finanțelor Publice prin care se aprobă modelul convenției de garantare.

La **alin.(4)**, din considerente de redactare, termenul „debitorii” se va scrie sub forma „debitori”.

La **alin.(5)**, având în vedere prevederile alin.(1), care menționează că Ministerul Finanțelor Publice va fi denumit în continuare **M.F.P.**, pentru unitate redacțională, recomandăm utilizarea acestei abrevieri în tot cuprinsul proiectului.

11. La art.6, referitor la trimitere la art.2 alin.(1), întrucât aceasta reprezintă o normă derogatorie de la un act normativ aplicabil contractelor de credit pentru **consumatori**, iar soluția propusă vizează condițiile pe care ar trebui să le îndeplinească IMM-urilor pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor, este necesară renunțarea la norma de trimitere instituită.

Referitor la enumerările de la lit.a) și b), din considerente redacționale, acestea vor debuta cu litere mici, iar marcarea se va face numai prin paranteză pe partea dreaptă, marcarea între paranteze fiind specifică alineatelor.

La lit.a), expresia „Ordonanța de urgență nr.30/2020” se va reda sub forma „Ordonanța de urgență a **Guvernului** nr.30/2020”.

12. La art.7, pentru rigoarea exprimării, propunem reformularea textului, astfel:

„Art.7 - În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență Guvernul va aproba prin hotărâre normele de aplicare privind modalitatea și condițiile de acordare și recuperare a garanțiilor de stat, elaborate de M.F.P.”.

PREȘEDINTE
[REDACTED]
dr. Dragoș Ieșcu

București
Nr.266/27.03.2020